

د افغانستان جمهوریت
د عدلیې وزارت

اساسنامه تصدی تجارتي پرچون فروشی

رسمی جریده

شماره چهارم (۳۱) ثور ۱۳۶۶
نمبر مسلسل (۶۳۶)

مصوبه شورای وزیران جمهوری دموکراتیک افغانستان

شهر کابل

شماره (۱۲۳)

۱۳۶۴/۵/۱۹

پیرامون اساسنامه تصدی تجارتي پرچون فروشي وزارت تجارتي

شورای وزیران جمهوری دموکراتیک افغانستان تصویب مینماید:

اساسنامه تصدی تجارتي پرچون فروشي وزارت تجارتي منظور است، در جريده رسمي نشر گردد.

سلطانعلی کشتمند

رئيس شورای وزیران جمهوری

دموکراتیک افغانستان

اساسنامه تصدی تجارتي پرچون فروشي

فصل اول

احكام عمومي

ماده اول:

اين اساسنامه بااساس حكم ماده (۸) قانون تصدی های دولت وضع گردیده است.

تصدی تجارتي پرچون فروشي در اين اساسنامه بنام تصدی یاد ميشود.

ماده دوم:

تصدی با داشتن شخصیت حقيقي بحیث تصدی انتفاعی در چوکات وزارت تجارتي تشکيل و بر اساس قانون تصدی های دولت و اين اساسنامه فعالیت میکند.

ماده سوم:

مرکز تصدی تجارتي پرچون فروشي در شهر کابل بوده و نمایندگی های آن عندالضرورت در نقاط مختلف کشور تشکيل شده ميتواند.

ماده چهارم:

اهداف تصدی عبارت اند از:

۱- تاسيس و توسعه مغازه ها و فروشگاه های دولتي فروش اموال استهلاکی در شهر کابل و ساير شهرها و ولايات کشور.

۲- تنظيم امور پرچون فروشي اموال از طريق فروشگاه ها و مغازه های دولتي به مستهلكين در جهت استقرار قيم- رقابت با مارکيت (پرچون فروشان آزاد) تامين نظم در امر عرضه و فروش سالم اموال پرچون به مقصد رفاه زحمت کشان کشور و تطبيق پلان های پرچون فروشي دولتي.

۳- خريداري اموال وارداتی تصدی ها، شرکت های دولتي و مختلط وزارت تجارتي طور عمده مطابق به فيصله های کمیسیون تجارتي وزارت تجارتي.

۴- خريداري اموال وارداتی از شرکتهای خصوصي و تجار انفرادی به اساس موافقه جانينين.

۵- خريداري اموال تولیدی موسسات صنعتی دولتي مطابق تجویز مقامات ذیصلاح.

۶- خريداري اموال موسسات صنعتی خصوصي به موافقه جانينين.

۷- انحصار پرچون فروشی اموال وارداتی تصدی ها و شرکت های مختلط وزارت تجارت و پرچون فروشی سایر اموال توریستی و تولیدی موسسات دولتی و مختلط.

ماده پنجم:

تصدی تجارتی پرچون فروشی در فعالیت خود بر اساس قانون تصدی های دولت و سایر قوانین جمهوری دموکراتیک افغانستان و اساسنامه هذا عمل نموده و در فعالیت خویش تطبیق قطعی آنرا بعهده دارد.

ماده ششم:

تصدی در مقابل تعهدات خود به ارتباط انعقاد موافقتنامه ها، قرارداد ها به تضمین سرمایه اعطاء شده و سایر دارایی ها مسوول میباشد.

فصل دوم

سرمایه و امور مالی

ماده هفتم:

سرمایه تصدی متعلق بدولت بوده و از سرمایه اعطاء شده مطابق به احتیاجات اقتصاد ملی بالا بردن سطح تولید، مفیدیت و موثریت تولید در جهت انکشاف و تامین منافع کارکنان تصدی استفاده می نماید.

ماده هشتم:

سرمایه ثابت تصدی مبلغ (۵۹) ملیون افغانی و سرمایه دورانی آن مبلغ (۹۰) ملیون افغانی میباشد. حجم سرمایه دورانی به اساس رشد اقتصادی شاخصهای پلان مالی سالهای مابعد قابل تغییر میباشد.

ماده نهم:

تصدی سرمایه خود را از مدرک بودجه انکشافی، قروض بانکی و منابع داخلی مطابق به پلان منظور شده تمویل میکند.

ماده دهم:

سرمایه ثابت از درک مبالغ استهلاکات وضع شده دارای اساسی، بودجه انکشافی فند توسعه و تولیدی، قرضه های طویل المدت بانکی جهت امور ساختمانی، منابع مالی اخذ کمک های بلاعوض و سایر منابع که نظر به قوانین و مقررات مد نظر گرفته شده است تزئید و همچنین در صورت انتقال دارای اساسی بشکل کمک های بلاعوض و یا فروش جایداد های اساسی بنابر فیصله مقامات ذیصلاح تقلیل می یابد.

ماده یازدهم:

سرمایه دورانی به ارتباط نتایج فعالیت مالی تصدی و از درک اخذ کمک بلاعوض، قیمت مواد فروش جایداد های اساسی، قیمت گذاری مجدد دارایی ها و امثال آن می تواند باسناد پیشنهاد وزارت تجارت تایید وزارت مالیه و منظوری شورای وزیران تزئید یا تنقیص گردد.

ماده دوازدهم:

تصدی نمیتواند بدون موافقه وزارت مالیه از سرمایه دورانی در امور توسعه ساختمانی استفاده نماید.

ماده سیزدهم:

تصدی نمیتواند در سایر تصدیهای دولت سرمایه گذاری نماید.

ماده چهاردهم:

تصدی میتواند بموافقه وزارت مربوط و منظوری شورای وزیران در سکتور خصوصی سرمایه گذاری نماید. در این صورت سهم تصدی در سکتور خصوصی کمتر از ۵۱ فیصد بوده نمیتواند.

ماده پانزدهم:

تصدی به مقصد احیای مجدد و ترمیم دارایی اساسی مطابق قانون وضع استهلاك پلانگذاری و استفاده از ذخیره استهلاك در اقتصاد ملی جمهوری دموکراتیک افغانستان استهلاك وضع مینماید.

ماده شانزدهم:

ذخایر استهلاكاتی که جهت احیای مجدد دارایی اساسی پیشبینی شده توسط تصدی در همان سال برای تهیه دارایی جدید و مدرن ساختن دارایی اساسی موجود بعد از موافقه وزارت مالیه مورد استفاده قرار گرفته میتواند.

ماده هفدهم:

تصدی مکلف است استهلاك دارایی اساسی را به اندازه وجوه استهلاكی که بمنظور احیای مجدد آن وضع شده در سرمایه ثابت تصدی منعکس نماید.

ماده هجدهم:

پلان مالی سالانه تصدی مطابق به لایحه ای که از طرف وزارت مالیه منظور میگردد ترتیب و بعد از بررسی از طرف وزارت منظور و یک کاپی آن بوزارت مالیه ارسال میشود.

ماده نهم:

تصدی مکلف است مصارفی را که غرض تولید محصولات یا انجام خدمات اجراء شده است جبران و مفاد نماید، مفاد حاصله تصدی نباید کمتر از ده فیصد قیمت تمام شد باشد.

ماده بیستم:

مفاد ربعوار تصدی بعد از انجام وجایب مالیاتی و وضع ذخیره ها به حساب واردات دولت انتقال مییابد.

ماده بیست و یکم:

تصدی بعد از موافقه وزارت مالیه از مجموع مفاد خالص سالانه ذخایر ذیل را اختصاص می دهد:

۱- ذخیره توسعهی حد اکثر سی فیصد.

۲- ذخیره تشویقی کارکنان اعم از کارگران، اجیران و ماموران حد اکثر بیست فیصد.

ماده بیست و دوم:

مبلغ تشویقی سالانه کارکنان تصدی نباید از مبلغ معاش سه ماهه آنها تجاوز نماید.

ماده بیست و سوم:

تصدی برای تطبیق پلان و تامین مفیدیت و مثمریت تولید روشهای مختلف تشویقی اجتماعی و معنوی را نیز قرار ذیل اتخاذ مینماید:

۱- مویدات تشویقی پیشبینی شده در اسناد تقنینی مربوط به ساحه کار.

۲- نشر فعالیت های بهتر به کارکنان در اخبار، رادیو، تلویزیون و امثال آن.

ماده بیست و چهارم:

خریداری مواد مورد ضرورت تصدی مطابق به پلان فعالیت آن با در نظر داشت نورم های منظور شده ذخایر مواد صورت میگیرد.

تصدی میتواند در حالات استثنایی به تشخیص شورای تصدی ذخایر اضافی مواد مورد ضرورت خود را الی شش ماه از مدرک منابع داخلی و قروض بانکی تامین نماید.

فصل سوم

ارگانهای اداری

ماده بیست و پنجم:

تصدی دارای یک رئیس رتبه اول معاونان، شورای تصدی و کارکنان اداری میباشد.
رئیس مسوول امور اداره و ممثل تصدی میباشد.

ماده بیست و ششم:

شورای تصدی مرکب است از:

- ۱- رئیس تصدی بحیث رئیس.
 - ۲- معاونان، آمران دستگاه های تولیدی و اداری تصدی نمایندگان سازمانهای اجتماعی تصدی، نماینده ریاست تصدیهای وزارت مالیه بحیث اعضا.
- ترکیب و تعداد اعضای شورای تصدی به پیشنهاد رئیس توسط وزیر تجارت منظور میگردد.

ماده بیست و هفتم:

رئیس، معاونان و سایر کارکنان تصدی مطابق به قانون و مقررات مقرر میگرددند.

ماده بیست و هشتم:

رئیس تصدی دارای وظایف و صلاحیت های ذیل میباشد:

- ۱- سازمان دهی فعالیت تصدی.
- ۲- نمایندگی از تصدی در اداره و موسسات.
- ۳- اداره دارایی های تصدی مطابق به احکام قانون و مقررات.
- ۴- امضای قرارداد ها و موافقتنامه ها یا تفویضی این صلاحیت به شخص دیگر.
- ۵- افتتاح حسابات بانکی برای تصدی.
- ۶- تقرر و تبدل کارکنان تصدی مطابق به احکام قانون و مقررات.
- ۷- اصدار احکام و هدایاتیکه اجرای آن برای کارکنان تصدی حتمی میباشد در حدود صلاحیت.
- ۸- تطبیق مویدات تشویقی و تادیبی درمورد کارکنان تصدی.

ماده بیست نهم:

(۱) وظایف و صلاحیت های معاونان، آمرین و سایر کارکنان تصدی توسط لوایحی که از طرف وزیر تجارت منظور میگردد تنظیم میشود.

(۲) امور داخلی تصدی توسط لوایح داخلی تنظیم میگردد.

ماده سی ام:

معاونان، سرمحاسب و سایر کارکنان تصدی در ساحه کار خود نزد رئیس مسوول می باشند.

ماده سی و یکم:

شورای تصدی موضوعات ذیل را مورد بحث و مطالعه قراردادده تصمیم اتخاذ میکند:

- ۱- مطالعه و بررسی راپور فعالیت امور تولیدی و مالی.
- ۲- مطالعه و بررسی مسوده پلان های دورنما و جاری.
- ۳- مطالعه موضوعات مربوط به بالا بردن مفیدیت تولیدی و کیفیت محصولات تولیدی و استفاده مثمر از ظرفیت های تولیدی منابع مادی، قوای بشری و مالی.
- ۴- مطالعه موضوعات مربوط به روابط اقتصادی و تامین اجرای قرارداد ها.
- ۵- مطالعه طرح تثبیت قیم محصولات تولیدی و موضوعات مربوط به تغییر قیم.
- ۶- مطالعه تشکیل و استفاده از ذخایر تصدی.
- ۷- مطالعه پیشنهاد درمورد خریداری مواد خام، مواد نیم ساخته، تجهیزات و پرزه جات فالتو بالاتر از (۵۰۰) هزار افغانی طور پرچون و عمده از داخل و خارج کشور مطابق به پلان مالی.
- ۸- طرح و بررسی لوایح داخلی تصدی.

ماده سی و دوم:

جلسه شورای تصدی به اشتراک حد اقل دو ثلث اعضای آن دایر میگردد.

ماده سی و سوم:

تصاویر شورای تصدی به اکثریت اعضای حاضر مجلس اتخاذ و بعد از منظوری رئیس تصدی مورد اجراء قراردادده میشود.

در صورت بروز اختلاف نظر بین رئیس تصدی و اعضای شورا راجع به موضوعات تحت مطالعه اعضای شورای تصدی حق دارند نظر خود را به وزارت تجارت تقدیم نمایند.

ماده سی و چهارم:

وزیر تجارت میتواند تصویب شورای تصدی را لغو نماید.

فصل چهارم

وظایف و صلاحیت های تصدی

ماده سی و پنجم:

در ساحه پلانگذاری:

۱- طرح پلان انکشافی و سالانه تولیدی و تقدیم آن جهت اخذ منظوری.

۲- با رعایت پلان سالانه منظور شده تنظیم پلان های ماهوار تولیدی.

۳- تطبیق و اجرای پلان منظور شده.

ماده سی و ششم:

در ساحه انکشاف تولید و ساختمان:

۱- ترتیب پیشنهاد در مورد تجدید ساختمان و انکشاف بعدی تصدی و تقدیم آن بوزارت تجارت.

۲- تامین تدویر و بهره برداری بموقع از ظرفیت تولیدی و دارائی اساسی تصدی و استفاده اعظمی از ظرفیت تولیدی در میعاد کوتاه.

۳- تامین ترمیم دارایی اساسی مدرن ساختن و بالا بردن سطح تخنیکی و مولدیت تجهیزات و ماشین آلات و همچنان بهبود سوپه تخنیکی و بهره برداری از تعمیرات و تاسیسات.

۴- روی دست گرفتن امور ساختمانی پروژه های تولیدی و منازل رهایشی مطابق به پلان انکشافی.

ماده سی و هفتم:

در ساحه تامینات مادی، تخنیکی و فروشات:

۱- تعیین احتیاج و تقاضا به مواد خام محروقات، تجهیزات و سایر مواد.

۲- سازماندهی امور خریداری پرچون و عمده و اقدام بدریافت بموقع موادیکه توزیع آن ذریعه پلان پیشبینی شده است.

۳- فروش مواد مازاد و غیر ضروری از قبیل تجهیزات وسایط ترانسپورت دستگاه های تخنیکي مواد نیمساخته با اجازه وزارت تجارت و موافقه وزارت مالیه مطابق به قانون.

مبلغ حاصله از درک فروشی مواد و اجناس مطابق به ماده (۶۰) قانون تصدی ها در دسترس تصدی قرار میگیرد.

۴- طرح نورم مصارف و ضایعات مواد خام و مواد نیمساخته در تولید و تقدیم آن جهت اخذ منظوری به وزارت تجارت.

۵- اتخاذ تدابیر بمنظور صرفه جویی در مصارف مواد خام، مواد نیمساخته محروقات و تقلیل ضایعات در پروسس تولید.

۶- اتخاذ تدابیر در جهت استفاده مثمر از فاصله های تولید و امثال آن.

۷- فروش تولیدات تصدی با مطالعه بازاریابی و تزئید در فروش ذریعه اعلانات و اشتهارات.

ماده سی و هشتم:

در ساحه مالی و کریدت:

۱- استفاده مثمر از سرمایه دورانی و سایر وجوه دست داشته جهت تطبیق فعالیت تولیدی و اقتصادی بااساس پلان منظور شده به مقصد دریافت حداکثر مفاد.

۲- انتقال وجوه ذخیره توسعوی به حساب واردات دولت در صورتیکه در ظرف پنجسال به اساس پلان از آن استفاده نگردد.

۳- افتتاح حساب در دافغانستان بانک یا یکی از نمایندگی های آن بمنظور نگهداری داد و ستد پولی و نگهداری وجوه محدود به موافقه بانک معامله دار در کسه تصدی.

۴- اخذ قرضه های قصیر المدت و متوسط المدت و قرضه طویل المدت از بانک.

۵- ارزیابی وضع اقتصادی و تامین نگهداری وجوه پولی و دارائی های تصدی.

۶- موجودی داراییها، وجوه پولی و حسابات جاری طبق مقررات.

۷- ترتیب مسوده قیم و نرخ محصولات تولید شده و خدمات قابل عرضه مطابق به لایحه منظور شده و تقدیم آن بوزارت تجارت.

۸- اتخاذ تصمیم در مورد مجرای ماشین آلات داغمه و مستعمل فاصله تولیدات، تعمیرات و تاسیسات مستعمل و غیر قابل استفاده مطابق به تعدیل ماده (۷۳) قانون تصدیها منتشره شماره (۵۲۲) مورخ ۳۰ قوس ۱۳۶۱ جریده رسمی در دفاتر مربوط.

ماده سی و نهم:

در ساحه کدر، کار و معاش:

- ۱- تربیه کدر در ساحه تولید و اعزام کدر ها جهت بالا بردن سطح مهارتی و آگاهی به سایر تصدیها و موسسات تعلیمی مربوط.
- ۲- تشکیل کمیسیون جهت اخذ امتحان بمنظور تعیین درجه کارگران ساحه مطابق باحکام قانون. اعضای کمیسیون به پیشنهاد رئیس تصدی و منظوری وزیر تجارت تعیین میگردد.
- ۳- اتخاذ تدابیر جهت بهبود وضع صحتی و شرایط کار بهمکاری اتحادیه صنفی و رعایت مقررات امنیت تخنیکی و حفظ الصحه تولیدی.
- ۴- تامین تطبیق صحیح اجرای معاشات، مزد تشویقی و استفاده صحیح ذخیره معاشات و ذخیره تشویقی.
- ۵- تقرر و تبدل کارکنان تصدی مطابق باحکام قانون.
- ۶- تبدیل مزد یک عده کارگران از معاش ماهانه به مزد فی واحد تولید (به سیستم اکورد) در صورت مساعد بودن شرایط.
- ۷- بهبود شرایط معیشت، کلتور رهاشی و حفظ الصحه کارگران به همکاری اتحادیه صنفی.

ماده چهلم:

در ساحه علم و تخنیک:

- ۱- تطبیق طرح محصولات جدید در تولیدات که به مقتضای تحولات علم و تخنیک عصری و تقاضای اقتصاد ملی سازگار باشد.
- ۲- اتخاذ تدابیر لازم درمورد میکانیزه و اتوماتیک ساختن دستگاه های تولیدی و استفاده بیشتر از مواد خام با در نظر داشت صرفه جویی آن.
- ۳- انکشاف و توسعه اختراعات و بهتر ساختن امور موجوده تصدی بهمکاری اتحادیه صنفی.
- ۴- استفاده از تجارب پیشرفته تصدی های مماثل.

فصل پنجم

امور حسابی، راپور دهی و بیلانس

ماده چهل و یکم:

امور حسابی تصدی مطابق پلان حسابی نمونوی ستندرد و فورمه های حسابی که از طرف وزارت مالیه بموافق اداره مرکزی احصائیه منظور میگردد انجام می یابد.

ماده چهل و دوم:

راپور فعالیت و بیلانس ربعوار تصدی به وزارت تجارت وزارت مالیه اداره مرکزی احصائیه و بانک معامله دار قرار ذیل ارائه میگردد:

۱- راپور فعالیت و بیلانس ربع اول الی اول اسد.

۲- راپور فعالیت و بیلانس ربع دوم سال الی اول عقرب.

۳- راپور فعالیت و بیلانس ربع سوم سال الی اول دلو.

۴- راپور فعالیت و بیلانس ربع چهارم شامل راپور فعالیت و بیلانس سالانه میگردد.

ماده چهل و سوم:

راپور فعالیت و بیلانس سالانه به وزارت تجارت وزارت مالیه، اداره مرکزی احصائیه، مستوفیت و بانک معامله دار در جریان سه ماه بعد از ختم سال مالی ارائه میگردد.

ماده چهل و چهارم:

سال مالی تصدی از اول حمل سال شروع و ختم آن اخیر حوت همان سال است.

فصل ششم

تجدید سازمان، انحلال و تصفیه

ماده چهل و پنجم:

تجدید سازمان و انحلال تصدی به اثر پیشنهاد وزارت تجارت موافقه وزارت مالیه و منظوری شورای وزیران صورت گرفته و به نشر میرسد.

ماده چهل و ششم:

تجدید سازمان تصدی در اثر یکی از عوامل ذیل صورت میگیرد:

۱- الحاق تصدی با تصدی دیگر.

۲- ادغام تصدی در تصدی دیگر.

۳- انقسام تصدی.

۴- تجزیه تصدی.

ماده چهل و هفتم:

تصدی بیکی از عوامل ذیل منحل میگردد:

۱- عدم امکان پیشبرد وظایف محوله و اهداف مندرج این اساسنامه.

۲- در صورتیکه حکومت به انحلال آن تصمیم گرفته باشد.

ماده چهل و هشتم:

تصفیه تصدی توسط هیئتی که از طرف وزارت تجارت تعیین میگردد صورت میگیرد.

ماده چهل و نهم:

موعد تکمیل امور تصفیه از ۴ ماه تجاوز کرده نمیتواند.

در صورتیکه تصفیه زمان بیشتر را ایجاب کند این موعد به موافقه وزارت مالیه از طرف وزارت تجارت تمدید شده میتواند.

ماده پنجاهم:

هیئت تصفیه چگونگی تصفیه تصدی را به نشر سپرده موضوع را کتباً بموسسه و اشخاص طرف معامله ابلاغ می نماید.

ماده پنجاه و یکم:

ادعای دائنین تصدی بعد از تاریخ نشر تا سه ماه شنیده شده میتواند.

فصل هفتم

احکام نهایی

ماده پنجاه و دوم:

ماموران و اجیران تصدی واجد کلیه حقوق و تابع جمیع مکلفیت های قانونی مامورین و اجیران دولت و کارگران تصدی واجد کلیه حقوق و تابع جمیع مکلفیت های اصولنامه کار و کارگران موسسات صناعتی ملی افغانستان میباشند.

ماده پنجاه و سوم:

دیون تصدی منحل شده از دارایی تصدی طبق قانون پرداخت شده و دارایی مازاد بحساب واردات دولت انتقال مییابد.

ماده پنجاه و چارم:

تصدی دارایی مهر مشخص می باشد.

ماده پنجاه و پنجم:

این اساسنامه از تاریخ تصویب شورای وزیران جمهوری دموکراتیک افغانستان نافذ است در جریده رسمی نشر گردد.